

Foto: 1. maj (H. S. Højvælde)

GEOGRAFISK HAVES VENNER

Nyhedsbrev nr. 2 – 2013

www.geografiskhavesvenner.dk

Endelig sommer?

Af Hans Jørn Anhøj

Årets generalforsamling blev holdt den 17. marts med ca. 50 deltagere. En mere beskeden deltagelse end de foregående år, men det kunne skyldes periodens bidende kulde og udsigt til sneproblemer.

Referatet af generalforsamlingen kan ses under medlemsinformation på foreningens hjemmeside. Som nævnt i forrige nyhedsbrev kan Geografisk Haves Venner i år fejre 25 år som støtteforening for Geografisk Have. Søndag eftermiddag den 18. august er valgt som tidspunktet, hvor vi hejser flaget og mødes til jubilæum i havens væksthuse.

I bestyrelsen har vi valgt at markere jubilæet med et let og underholdende arrangement for foreningens medlemmer og gæster. Du vil om et par måneder modtage en invitation med eftermiddagens program, men tøv ikke med at sætte kryds i kalenderen nu!

Masterplan er et ord, som få forbinder med noget konkret. Men ikke desto mindre er der, når du modtager dette nyhedsbrev ved at blive lagt sidste hånd på en såkaldt masterplan, der fastlægger rammerne for Geografisk Haves udvikling i rigtig mange år fremover. Det har været en spændende proces og den første skitse, vi har set, indeholder mange positive takter.

Som det fremgår af havens sæsonprogram er der allerede søndag den 16. juni kl. 13.00 mulighed for at høre landskabsarkitekt Lise Thorsen fra Gruppen For By- og Landskabsplanlægning fortælle om planen.

Traditionen tro er GHV arrangør af Danmarks største og smukkeste plantemarked grundlovsdag den 5. juni. Med bistand fra Kolding Kommune har vi i år gjort en ekstra indsats for at få styr på trafikforhold og parkering ved markedet. Når du kører ind i området, skulle du møde et hold af trafik- og pareringshjælpere, der vil gøre alt for, at du også på det område får en god oplevelse.

God sommer!

Koreakornel (*Cornus kousa*)

Af Merete Høgsaa

Foto: A. E. Jørgensen

Koreakornellen i Geografisk Have tiltrækker hvert år i juni måned stor opmærksomhed. Blomstringen er helt overdådig og iøjnefaldende med de 4 flotte, hvide højblade (svøbblade) der omgiver selve blomsten, som er et lille tæt, lyserødt hoved. Senere får den store (2 cm) røde frugter, der ligner hindbær og kan spises. Det er et lille træ/stor busk, som kan nå en højde på 3-5 m med en relativ langsom vækst.

Foto: A E. Jørgensen.

Koreakornellen er meget værdifuld som prydtre i privathaver pga. en fin vækstform med udbredte, let overhængende grene, den beskedne højde og den smukke blomstring. Den skal dog stå let beskyttet, tåler ikke stærk blæst og skal også helst stå lyst.

Koreakornellen skal ikke plantes for frugtens skyld; de ses ikke så ofte, mest i plantesamlinger, hvor der er optimale bestøvningsforhold, men plant den for vækstformen og ikke mindst blomstringens skyld. Det sidste kræver dog en god portion tålmodighed: blomstringen starter først når planten er 6-10 år gammel.

I Geografisk Have findes koreakornellen 5 steder, henholdsvis i afdelingerne: Japan, Kina og Manchuriet.

Foto: H. S Højvælde

Plantemarked - grundlovsdag!

Af Henning Steen Højvælde

Endelig kom årstiden, vi sukkede efter i de mørke måneder – foråret.

Traditionen tro vågner haven op med hele spektret, og ligeså traditionstro indløber forespørgsler og tilmeldinger til årets smukkeste marked, plantemarkedet grundlovsdag, 5. juni.

Foto: H. S. Højvælde

Nu er det så lige før, det sker, og vi har i arbejdsgruppen de sidste par måneder ligget vandrette for at få 'enderne til at nå sammen'.

Og glæd jer – Geografisk Haves Venner!

Også i år kan vi melde fuldt hus på standpladsområdet med et udvalg af vækster af alskens arter og størrelser i et repertoire fra den mindste stenbræk (Saxifraga) til det flotteste kunstværk af levende pil (Salix).

Dertil forefindes haverelateret tilbehør af mange spændende arter for de 'grønne fingre'.

Derudover er der store chancer for at få svar på de spørgsmål, der af og til dukker op ved havearbejdet.

Mød kun trygt op i Geografisk Have grundlovsdag, 5. juni, kl. 10 og få en 'huskeværdig' oplevelse med hjem i bagagen.

Acer i blandet udvalg

Tekst og foto: Aksel H. Sørensen, havekonsulent

Vi har flere havetræer, der brillerer med en flot og iøjnefaldende blomstring i forårstiden, men ahorn-/lønslægten Acer kan vel ikke siges at høre til den gruppe, og dog er der én, jeg vil fremhæve for netop blomsterne.

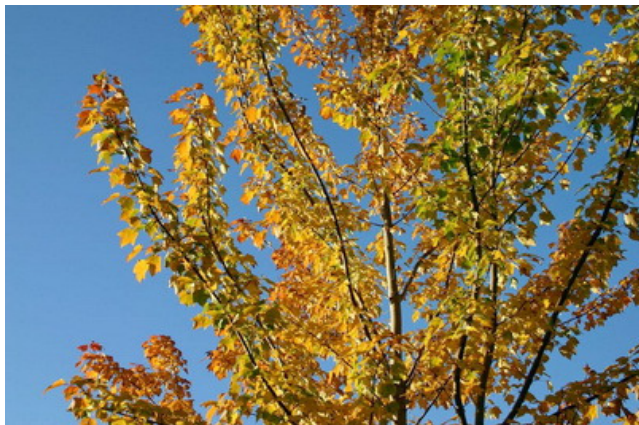

Foto: *Acer rubrum*

Det er rød løn, ***Acer rubrum***. Men selvom blomsterne er seværdige, skal man tæt på dem for at få fuld fornøjelse af dem, for de er små og ikke specielt iøjnefaldende. Hvis man som 'ikke-kender', går forbi en blomstrende rød løn, er der sikkert risiko for, at man ikke lægger mærke til blomsterne og især ikke, hvis det er et større træ uden grene på de nederste meter, og blomsterne derfor sidder over hovedhøjde.

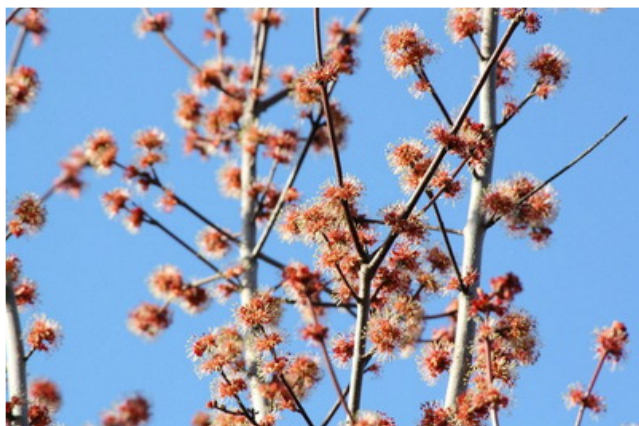

Foto: *Acer rubrum* i blomst

Rød løn blomstrer på de nøgne grene før løvspring, og blandt andet derfor er de små, mørkerøde blomster særlig attraktive. Det er dog de flotte røde efterårsfarver, der er hovedårsagen til at rød løn af og til dyrkes, for almindelig er den ikke. Den hører hjemme i det østlige Nordamerika, hvor den vokser på fugtig, kalkfattig jord. Der bliver den et stort træ, men i Danmark bliver den kun et mindre træ, der udmærket kan dyrkes i mange af vore haver.

Viftebladet løn nævnes ofte i daglig tale som en af de japanske løn eller ahorn, men japansk løn er korrekt *Acer palmatum*, og den vender jeg tilbage til senere på året.

Acer japonicum 'Aconitifolium' er den, der normalt sælges som viftebladet løn, og den er værd at

Foto: *Acer jap. Aconitifolium* i høstfarver.

bemærke, fordi den tilsyneladende er knap så følsom for svampeangreb, som nogle af de mange sorter fra japansk løn, *Acer palmatum*. I hjemlandet Japan vokser viftebladet løn som et træ, men i Danmark ofte som en mindre eller større busk med trækarakter. Bladene på viftebladet løn er større end på japansk løn og de er flotte både i udspring, hvor de ofte har sarte bronzetoner, og som grønne sommeren igennem, for så at afslutte om efteråret i et fyrværkeri af prangende efterårsfarver.

Vil du have en gulbladet løn, der minder en smule om viftebladet løn i løvet, kan jeg foreslå ***Acer shirasawanum 'Aureum'***. Den ses også benævnt *Acer japonicum 'Aureum'*.

Foto: *Acer shirasawanum 'Aureum'*

A. s. 'Aureum' stammer også fra Japan og vokser forholdsvis langsomt, men kan ende som et træ på tre-fem meters højde eller mere under de helt ideelle forhold, der bl.a. er læ, veldrænet muldjord og let skygge. *A. s. 'Aureum'* bliver efterhånden ret bredkronet. Vokser den i fuld sol, svides bladene nemt og bliver mere eller mindre brunlige.

Acer shirasawanum 'Palmatifolium' er en anden bredkronet sort af *Acer shirasawanum*. Den bliver også et dekorativt træ på tre-fem meters højde. En

Foto: *Acer shirasawanum 'Palmatifolium'*

veludviklet *A. s. 'Palmatifolium'* får mig ofte til at tænke på et af disse lette bredkronede træer, vi somme tider ser på billeder og film fra den Afrikanske savanne. Den har grønne blade sommeren igennem, og om efteråret får den flotte efterårsfarver i rødlige, orange og gullige nuancer.

Haveudflugt den 29. juni

Også i år arrangerer GHV en hyggelig og oplevelsesrig haveudflugt for medlemmer.

Busturen den 29. juni

går til tre fine østjyske haver, hvis ejere undtagelsesvist åbner havelågen for os, samt til Botanisk Have i Aarhus.

Program med flere oplysninger kan ses på

<http://www.geografiskhavesvenner.dk>

eller fås ved henvendelse til

Hans Jørn Anhøj tlf. **23 45 87 04.**

Skumringstur i forårshaven

Af Tine Kierkegaard

Onsdag den 15/5 var det, som nogen måske husker, et utroligt vejr med lyn og torden og masser af vand. Den dag havde vi skumringstur i haven med Frede Nielsen fra Skovtrolden. Jeg tænkte, at der nok ikke kom nogen til arrangementet, men stor var glæden, da hele 8 trodsede vandmasserne og mødte op iført regntøj og gummistøvler.

Vi, der mødte op, fik en uforglemmelig oplevelse. Mens regnen plaskede ned, startede Frede i væksthuset og fortalte bl.a. om fuglestemmernes betydning for kommunikationen, og at de stakkels

kræ synger sig halvt ihjel for at sikre sig arternes overlevelse.

Pludselig var der ophold i skybruddet, og vi strømmede alle ud for at høre på de mange fugle, der efter regnskyl for alvor tager fat. Udenfor var der den mest fantastiske stemning, luften var klar og frisk, og der hang en svag dis over de lavereliggende områder, som når store mængder regn damper af den varme overflade. Duften af regnvåde bede blandede sig med duften af grønt nyslået græs. Vi gik en runde i haven og hørte solsort, gærdesmutte, ringdue, grønirisk, jernspurv (der siger som en gammel trillebør) og mange flere.

Da vi nåede helt rundt, begyndte det at dryppe igen, og næsten inden vi kom ind i væksthuset, startede den rytmiske trommen på taget. Frede fortalte om flere fugle og fik interesserede spørgsmål. Han sluttede af med historien om Karen Blixen og nattergalen. Den nattergal, hun så hårdnakket påstod, hun både havde hørt i Afrika og på Rungstedlund. Det var der ingen, der troede på dengang, indtil der blev opdaget, at en død nattergal i Afrika havde en ringmærkning, hvorpå der stod Rungsted. Så var man klar over, hun havde hørt rigtigt.

Nok om regn, Rungsted og rugende fugle. I maj får vi masser af aktiviteter og blandt andet det første jubilæumsarrangement.

Haven fejrer 50 året for kommunens overtagelse af Aksel Olsens livsværk. Den 26. maj fejrer vi det med indvielse af det nye Rododendronbed, doneret af Rododendron-foreningen, og med støtte fra Geografisk Haves Venner. Vi skal høre om geranier, der er musik fra musikskolen til vores nye tiltag – afternoontea - og vi skal prøve noget nyt, som bibliotekerne har lanceret i anledning af 200 året for SAK – filosofiwalk – gå en tur og tal med andre om et filosofisk spørgsmål. Alle, der har en mening, kan være med.

Jeg glæder mig til at se rigtig mange af jer i denne festlige sæson.

Jubilæum!

Sæt kryds i kalenderen ved

søndag eftermiddag den 18. august,

hvor Geografisk Haves Venner fejrer 25 års jubilæum med et festligt arrangement for både børn og voksne.

Alle medlemmer modtager en Invitation sidst i juli.